

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

SVET PRÁCE

Hodinová dotácia:

Pracovné vyučovanie	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	0	0	0,5	0	0	0,5
Školský vzdelávací program	0	0	0,5	0	0	0,5
Spolu	0	0	1	0	0	1

1. Charakteristika predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

2. Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativity a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových
- osvojení si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlí
- osvojení si základov aranžovania a viazania kvetov
- osvojení si hydroponického pestovania rastlín
- osvojení si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letníkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/
- zakladaniu trávniku a jeho údržba

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaní pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

3. Témy, tematické okruhy

Obsah predmetu je rozdelený do 4 tematických celkov:

1. Náradie a pomôcky
2. Kvetinárstvo
3. Hydropónické pestovanie rastlín
4. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín

7. ročník

1. Náradie a pomôcky

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjať osobné schopnosti žiaka : sebarealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov. Rozvíjať kreativitu.	Základné ručné náradie Poznať a vedieť používať základné ručné náradie: vysadzovacia lopatka, vysadzovací kolík, prepichovací kolík, záhradnícke nožnice, malé hrabličky, malá lopatka atď. Náradie na spracovanie pôdy Poznať a vedieť používať náradie na spracovanie pôdy, kyprenie pôdy: rýľ, motyka, hrable, rycie vidly atď. Pomôcky pri pestovaní rastlín Poznať materiál a pomôcky pre hydroponické pestovanie rastlín, kanvy na zalievanie, rozprašovače atď.	Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok. Vedieť používať základné ručné náradie a iné pomôcky pri pestovaní črepníkových rastlín, poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie pôdy.

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

2. Kvetinárstvo

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti. Vedieť získať poznatky z rôznych informačných zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.</p> <p>Možnosť vyniknúť aj slabšie prosperujúcim žiakom.</p>	<p>Význam a rozdelenie okrasných rastlín</p> <p>Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín.</p> <p>Črepníkové rastliny</p> <p>Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín. Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky.</p> <p>Praktická činnosť</p> <p>Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.</p>	<p>Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Poznať a odborné pomenovať črepníkové rastliny.</p> <p>Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište. Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.</p>

3. Hydroponické pestovanie rastlín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity.</p>	<p>Hydropónia</p> <p>Čo je hydropónia, potreby na hydropóniu: nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepníkové rastliny.</p> <p>Hydroponické pestovanie rastlín</p> <p>Praktickou činnosťou získať zručnosti pri pestovaní rastlín a osvojiť si základný postup pestovania.</p>	<p>Poznať pojem hydropónia, potreby na hydropóniu, poznať výhody hydroponického pestovania rastlín, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živnom roztoku.</p>

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

4. Viazáčstvo a aranžovanie kvetov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zaujímať sa o experimentovanie, hľadať nové možnosti seberealizácie a zmysluplnej práce. Skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie.	Základy aranžovania a väzby kvetov Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie Výber a úprava materiálu Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie. Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.	Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu. Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vedieť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.

4. Požiadavky na výstup

Kompetencie žiaka

1. schopnosť uvedomiť si významu tvorby a ochrany životného prostredia
2. schopnosť rozvoja kladného vzťahu k svojej práci. Vyjadrenia svojho vlastného tvorivého nápadu a názoru a schopnosť preberať zodpovednosť za svoju prácu a názor
3. schopnosť upevňovania empatického citenia, rozvoja vlastných morálnych a vôľových vlastností ako je systematickosť v práci, vytrvalosť
4. schopnosť estetického vnímania svojho okolia - životného prostredia
5. vytvárať pomocou vlastnej kreatívnej práce estetické školské prostredie

Pracovné kompetencie žiaka

- ♦ orientuje sa v pracovných zručnostiach a využíva skúsenosti v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní okrasných rastlín a drevín
- ♦ používa správne náradie pri práci s pôdou a dodržiava stanovené bezpečnostné pravidlá, plní si stanovené úlohy, vie sa adaptovať na nové podmienky
- ♦ využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastnej tvorby životného- pracovného prostredia z hľadiska funkčnosti, kreativity, zdravia, ale zároveň nachádza harmóniu s prírodou
- ♦ pristupuje zodpovedne a empaticky k tímovej práci a nesie zodpovednosť za prácu celého tímu

Žiak by mal:

- * poznať základné ručné náradie

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

- * poznať pomôcky na hydroponické pestovanie rastlín
- * vedieť význam pestovania okrasných rastlín
- * poznať okrasné dreviny, okrasné kvetiny a izbové rastliny
- * vedieť pestovať a rozmnožovať črepníkové rastliny
- * vedieť význam a postup pestovania v hydropónii
- * prakticky pestovať rastlinu v hydropónii
- * vedieť význam a pomôcky aranžovania kvetov
- * správne vybrať a upraviť materiál
- * prakticky naaranžovať ikebanu
- * vedieť rozmnožovať trvalky
- * vedieť vypestovať letničky
- * poznať spôsoby úpravy živého plota
- * prakticky sa starať o životné prostredie školy

- **medzipredmetové vzťahy**

- uplatňované v predmete rozvíjajú schopnosti žiaka uplatniť vedomosti v nových situáciách.

Svet práce má úzke medzipredmetové vzťahy s :

- **biológiou** - napr. poznať okrasné rastliny a ich podmienky pre rast
- **chémiou** - pripraviť správne koncentráciu roztokov, hnojív, pesticídov a živného roztoku pre hydropóniu
- **geografiou** - poznať pôvod okrasných rastlín a vegetačné pásma ich výskytu
- **informatikou** – pomáha vyberať, triediť informácie o okrasnom sadovníctve
- **výtvarnou výchovou** – estetické a umelecké stvárnenie životného prostredia
- **telesnou výchovou** - pohyb a práca v teréne zvyšujú fyzickú zdatnosť, ale aj naopak fyzická zdatnosť je potrebná pre prácu v teréne

5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Metódy a formy práce, ktoré budú motivovať a usmerňovať žiakov na vyučovaní a učení.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Formy práce

V organizovaní vyučovacieho predmetu budeme využívať tímovú prácu. Žiaci sa budú učiť vzájomne komunikovať v tíme, spoločne pracovať, vedieť uplatňovať svoj názor pri riešení problému a praktickej činnosti, učiť sa od ostatných, niest zodpovednosť za prácu v tíme.

Vyučovacie metódy:

- ☞ názorného ukážky fyzickej práce
- ☞ motivačné rozprávanie, rozhovor
- ☞ motivačná demonštrácia
- ☞ rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor
- ☞ beseda, diskusia
- ☞ pokus a pozorovanie

Základná škola, Sídlisko II 1336, 093 01 Vranov nad Topľou

Školský vzdelávací program

- ☞ manipulácia s prírodninami a pracovnými nástrojmi
- ☞ didaktická hra
- ☞ inštruktaž
- ☞ praktické aktivity
- ☞ práca s knihou a textom
- ☞ problémové metódy – brainstorming, heuristické metódy,
- ☞ využívanie IKT
- ☞ opakovania a precvičovania
- ☞ praktické aktivity a exkurzie

6. Učebné zdroje

Učebnice pestovateľských prác, živé prírodniny, zdroje IKT, materiály vydávané mimovládnyimi ekologickými organizáciami, atlasy, encyklopédie a odborné publikácie Metódy a formy práce, ktoré budú motivovať a usmerňovať žiakov na vyučovaní.

7. ročník:

Andrej Milec.: Pestovateľské práce pre 7. ročník, SPN, Bratislava 1990

7. Hodnotenie predmetu

Učebný predmet pracovné vyučovanie bude klasifikovaný.